

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie 15.01.2025

Meie 05.02.2025

nr 2-5/25-00084,
10.1.1/24-0607/-2T
nr 7-1/535

**COM(2024) 576 Ettepanek: EUROOPA
PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, milles
käsitletakse koostööd selliste nõuete täitmise
eest vastutavate asutuste vahel, kelle
ülesandeks on tagada direktiivi (EL) 2019/633
(milles käsitletakse põllumajandustoodete ja
toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes
suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid)
täitmine**

Esitame käesolevaga ettepanekud seoses ettepanekuga COM(2024) 576.

- 1) Toetame algatuse eesmärki tõhustada piirülest koostööd ebaausate kaubandustavade (UTP) tõkestamiseks. Samas on oluline, et algatus ei tooks endaga kaasa täiendavat halduskoormust ja bürokraatiat, sh töökoormuse kasvu Konkurentsiametile. Piiriüleste UTP juhtumite menetlemine kooskõlas määrusega võivad suurendada järelevalveasutuste ressursivajadust ning tuua kaasa lisakulusid. Eriti puudutab see vastastikuse abi taotlusi (art 5 jj) ning võimalikku koordinaatori rolli laiaulatuslike UTP-de puhul (art 18). Peame vajalikuks komisjonil täiendavalt hinnata, kas koordinaatori ülesandeid ja töökoormust saab liikmesriikide vahel paremini jagada.
- 2) Eesti üldjoontes toetab teavitamismehhanismi loomist (art 8), mis tagab järelevalveasutuste vahelise kiirema ja tõhusama koostöö. Samas vajab selgitamist kõikide liikmesriikide teavitamise kohustuse vajalikkus. Siinkohal peame oluliseks, et ei kehtestataks järelevalveasutusi koormavat teabe edastamise lisakohustust olukordades, kus see sisulist lisaväärtust ei anna ning ei ole seetõttu vajalik.
- 3) UTPde tuvastamine ja menetlemine peab olema tõhus ja tulemuslik, kuid uurimised on sageli ajamahukas ja nõuavad märkimisväärsed ressursid. Seda arvestades võib artiklis 5 viidatud 60-päevane vastamistähtaeg võib osutuda ebapiisavaks, eriti kui tegemist ei ole olemasoleva teabe väljastamisega ning info kogumiseks tuleb teha täiendavaid toiminguid. Peame oluliseks, et kaalutaks pikema tähtaja sätestamist. Juhul, kui teabe kogumine eeldab aga täiemahulise uurimise algatamist (ehk toimub sisuliselt üleminek artiklile 6) peab järelevalveasutusel säilima menetluse algatamise otsustamisel selge kaalutusõigus. Muuhulgas peaks järelevalveasutusel olema õigus keelduda võimaliku rikkumise menetlemisest, kui rikkumisel puudub esmapilgul oluline mõju. Peame vajalikuks eelnõus selgemini välja tuua, et artikli 5 ülemineku otsustamisel artiklile 6 on tagatud järelevalveasutuse kaalutusõigus.
- 4) Arvestada tuleb asjaoluga, et kehtestatavad reeglid ei hakkaks mõjutama riigisisest menetlusnormistikku. Näiteks ei tohiks algatusega suunata liikmesriiki valima rikkumiste lahendamiseks konkreetset menetlusliiki või muuta oluliselt liikmesriigis kehtivaid

haldusmenetluse reegleid. Menetlusnormid peaksid üldises plaanis jääma liikmesriigi autonoomsesse pädevusse. Arvesse tuleb võtta, et Eestis ei ole haldustrahve. Aktiivse ja jätkuva korraldumise tõrjumine toimub haldusmenetluses ettekirjutuse tegemise ja sunniraha rakendamisega ning juhul kui on vaja rikkujat karistada, läheb haldusmenetlus üle väärteomenetluseks ning sellisel juhul kohaldub Eestis süüteomenetluse regulatsioon ja karistusseadustik. Hetkel viidatakse eelnõus keeldumise alusena vaid kriminaal- ja kohtumenetluse algatamisele (eelkõige artiklis 10 ja 14). Keeldumise alused peaksid selgelt hõlmama ka haldusmenetlusi (*administrative proceedings*) ja väärteomenetlusi (*misdemeanour proceedings*).

- 5) Jõustunud otsuse ja karistuse jõustamise mehhanismi (art 7) puhul tuleb samuti arvesse võtta seda, et UTP trahvide miinimum- ja maksimummäärad ei ole harmoneeritud, samuti kehtivad liikmesriikides rikkumistele erinevad aegumistähtajad. Leiame, et Eestile peab jääma õigus keelduda vastastikusest abist juhul, kui tõendite kogumine, rikkumise uurimine või otsuse jõustamine on siseriikliku õigusega vastuolus või ületab järelevalveasutuse pädevust. Peame oluliseks, et kaalutaks laiendada artiklis 10 sätestatud keeldumise aluseid, et liikmesriikidel oleks võimalik keelduda ka muudel mõjuvatel põhjustel.
- 6) Oluline on määruks täpsustada andmekaitse ja konfidentsiaalse teabe, eelkõige ettevõtja ärisaladuse ja taotleja anonüümsuse tagamise reegleid vastastikuse teabevahetuse korral. Koostööd tegevad järelevalveasutused peavad mõlemad tagama ärisaladuse ja muu konfidentsiaalse teabe kaitse, kui selle avalikustamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti. Koostööd tegevatel järelevalveasutustel peavad olema selged volitused nõuda, et uuritavad isikud, kes esitavad dokumente või avaldusi, määratleksid konfidentsiaalse teabe, et tagada selle kaitse.
- 7) Vastastikuse abi korral peab taotlejale järelevalveasutus esitama kogu vajaliku informatsiooni ja tõendid (artikkel 9). Eelnõus ei ole täpsustatud, et kui kogutud tõendid on koostatud taotleja järelevalveasutuse riigikeeles, siis kes vastutab nende tõlkimise ja sellega kaasnevate võimalike kulude eest. Ettepanek täiendada eelnõud, et taotlejale järelevalveasutus peab esitama taotluse saanud järelevalveasutuse nõudel kogu edastatud informatsiooni ja tõendite ingliskeelsed tõlked omal kulul.
- 8) On positiivne, et uute taotluste loomise valguses plaanitakse vastu võtta ka nende standardlahendused. See teeb tööprotsessi lihtsamaks ja aitab praktikat ühtlustada. Näiteks senine *Request for information* (RFI) vorm töötab UTP informatsioonivahetusel hetkel väga tõhusalt. Seejuures peab standardlahenduse loomisel arvestama nende ühese arusaadavuse ja lihtsusega. Lisaks on oluline, kuidas nende taotluste esitamine toimub, st elektrooniliselt või mõne portaali kaudu (praegu toimub UTP teemaline asjaajamine peamiselt CIRCABC portaalis). Täiendavate platvormide loomine võib tekitada vajaduse täiendavateks kulutusteks platvormiga liidestumiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

/*Lisaadressaadid:
Riigikantselei
Konkurentsiamet

Mari-Liis Mikli 5861 8982
Mari-Liis.Mikli@justdigi.ee